

Charakteristiky stupňov náročnosti pracovných miest

Pracovné miesta sú podľa miery zložitosti, zodpovednosti a namáhavosti práce a z nej vyplývajúcich požiadaviek na kvalifikáciu zamestnanca vymedzené týmito charakteristikami:

- a) pracovné miesto zodpovedajúce prvému stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon pomocných, prípravných alebo manipulačných prác podľa presných postupov a pokynov. Na výkon týchto prác spravidla postačuje absolvovanie základnej školy¹⁾ a inštruktáž, zaučenie alebo zaškolenie,
- b) pracovné miesto zodpovedajúce druhému stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon ucelených obslužných rutinných prác alebo odborných rutinných kontrolovateľných prác podľa daných postupov alebo prevádzkových režimov, alebo prác spojených s hmotnou zodpovednosťou; výkon jednoduchých remeselných prác; výkon opakovaných, kontrolovateľných prác administratívnych, hospodárskosprávnych, prevádzkovo-technických alebo ekonomických podľa pokynov alebo ustanovených postupov. Na výkon týchto prác sa spravidla vyžaduje vyučenie v príslušnom odbore alebo stredné odborné vzdelanie skončené vykonaním záverečnej skúšky v študijnom odbore alebo učebnom odbore,²⁾
- c) pracovné miesto zodpovedajúce tretiemu stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon rôznorodých odborných alebo ucelených odborných prác alebo samostatné zabezpečovanie menej zložitých agend; samostatný výkon individuálnych tvorivých remeselných prác; riadenie alebo operatívne zabezpečovanie chodu zariadení alebo prevádzkových procesov spojené so zvýšenou duševnou námahou s prípadnou zodpovednosťou za zdravie a bezpečnosť iných osôb alebo za ťažko odstrániteľné škody. Na výkon týchto prác sa spravidla vyžaduje úplné stredné vzdelanie alebo úplné stredné odborné vzdelanie skončené vykonaním maturitnej skúšky,³⁾
- d) pracovné miesto zodpovedajúce štvrtému stupňu náročnosti práce charakterizuje samostatné zabezpečovanie odborných agend alebo výkon čiastkových koncepčných, systémových a metodických prác spojený so zvýšenou duševnou námahou; riadenie, organizácia alebo koordinácia zložitých procesov alebo rozsiahleho súboru veľmi zložitých zariadení s prípadnou zodpovednosťou za životy a zdravie iných osôb. Na výkon týchto prác sa spravidla vyžaduje vyššie odborné vzdelanie skončené úspešným vykonaním absolútoría⁴⁾ alebo absolvovanie vysokoškolského štúdia skončeného vykonaním bakalárskej skúšky,⁵⁾
- e) pracovné miesto zodpovedajúce piatemu stupňu náročnosti práce charakterizuje výkon špecializovaných systémových, koncepčných, tvorivých alebo metodických prác s vysokou duševnou námahou; komplexné zabezpečovanie najzložitejších úsekov a agend s určovaním nových postupov v rámci systému; riadenie, organizácia a koordinácia veľmi zložitých procesov a systémov vrátane voľby a optimalizácie postupov a spôsobov riešenia. Na výkon týchto prác sa spravidla vyžaduje absolvovanie vysokoškolského štúdia skončeného vykonaním štátnej skúšky,⁶⁾
- f) pracovné miesto zodpovedajúce šiestemu stupňu náročnosti práce charakterizuje tvorivé riešenie úloh neobvyklým spôsobom s nešpecifikovanými výstupmi s vysokou mierou zodpovednosti za škody s najširšími spoločenskými dôsledkami; riadenie, organizácia a koordinácia najzložitejších systémov so zodpovednosťou za neodstrániteľné hmotné a morálne škody so značnými nárokmi na schopnosť riešiť zložité a konfliktné situácie spojené spravidla so všeobecným ohrozením najširšej skupiny osôb. Na výkon týchto prác sa spravidla vyžaduje absolvovanie doktorandského štúdia skončeného vykonaním dizertačnej skúšky a obhajobou dizertačnej práce.⁷⁾

¹⁾ § 5 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení zákona č. 171/1990 Zb..

²⁾ § 8 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení zákona č. 171/1990 Zb. § 2 ods. 1 vyhlášky Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 102/1991 Zb. o ukončovaní štúdia na stredných školách a o ukončovaní prípravy v odborných učilištiach a učilištiach.

³⁾ § 8 ods. 2 zákona č. 29/1984 Zb. v znení zákona č. 171/1990 Zb.

⁴⁾ § 8 ods. 3 zákona č. 29/1984 Zb. v znení zákona č. 171/1990 Zb.

⁵⁾ § 19 ods. 1 písm. a) zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení zákona NR SR č. 324/1996 Z. z.

⁶⁾ § 19 ods. 1 písm. b) zákona č. 172/1990 Zb. v znení zákona NR SR č. 324/1996 Z. z. § 2 ods. 2 vyhlášky č. 102/1991 Zb. v znení nariadenia vlády SR č. 97/1994 Z. z.

⁷⁾ § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 172/1990 Zb. v znení zákona NR SR č. 324/1996 Z. z.

V ods. 4, § 120 Zákonník práce stanovil aj sadzbu **minimálneho mzdového nároku** pre príslušný stupeň, ako násobok hodinovej minimálnej mzdy pri ustanovenom týždennom pracovnom čase 40 hodín alebo minimálnej mzdy v eurách za mesiac, ak ide o zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou, ustanovenej osobitným predpisom, a koeficientom minimálnej mzdy.

Stupeň	Koeficient minimálnej mzdy
1	1,0
2	1,2
3	1,4
4	1,6
5	1,8
6	2,0

Podľa prílohy č. 1, písm. a) Zákonníka práce pracovné miesto zodpovedajúce prvému stupňu náročnosti práce charakterizuje **výkon pomocných, prípravných alebo manipulačných prác podľa presných postupov a pokynov.**

Na základe platnej legislatívy **1. stupeň** sa rovná mzde vo výške **minimálneho mzdového nároku, t. z. 337,70 Eur pre rok 2013.**

Minimálna mzda sa od začiatku roka 2013 = 337,70 EUR.

2. stupeň sa podľa ods. 4, § 120 Zákonníka práce musí rovnať minimálne 1,2 násobku minimálnej mzdy, t. z. $327,2 * 1,2 = 405,24$ EUR.

3. stupeň sa podľa ods. 4, § 120 Zákonníka práce musí rovnať minimálne 1,4 násobku minimálnej mzdy, t. z. $327,2 * 1,4 = 472,78$ EUR.

4. stupeň sa podľa ods. 4, § 120 Zákonníka práce musí rovnať minimálne 1,6 násobku minimálnej mzdy, t. z. $327,2 * 1,6 = 540,32$ EUR.

5. stupeň sa podľa ods. 4, § 120 Zákonníka práce musí rovnať minimálne 1,8 násobku minimálnej mzdy, t. z. $327,2 * 1,8 = 607,86$ EUR.

6. stupeň sa podľa ods. 4, § 120 Zákonníka práce musí rovnať minimálne 2,0 násobku minimálnej mzdy, t. z. $327,2 * 2,0 = 675,40$ EUR.

